

333МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ВИХОВАННЯ НАПН УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОСВІТНЬО-РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР РДГУ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ, ІНКЛЮЗИВНОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА

**МАТЕРІАЛИ
II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ Е-КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
«ОСВІТА І ВИХОВАННЯ
В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ
В УМОВАХ ВОЄННОГО ТА ПОВОЄННОГО СТАНУ»**



15 -16 ТРАВНЯ 2024 РОКУ

РІВНЕ

УДК 373.3.091.12

П 84

Рекомендовано до друку
вченою радою Інституту проблем виховання НАПН України
(протокол № 6 від 30 травня 2024 р.),
вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 5 від 14 травня 2024 р.).

Рецензенти:

Канішевська Л.В., доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з науково-експериментальної роботи Інституту проблем виховання НАПН України.

Безкорвайна О.В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри міжкультурної комунікації, теорії та історії зарубіжної літератури Рівненського державного гуманітарного університету.

Професійний розвиток педагога: збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної е-конференції з міжнародною участю «Освіта і виховання в інформаційному суспільстві в умовах воєнного та повоєнного стану», м. Рівне, 15-16 травня 2024 р. Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2024.140 с.

У збірнику представлено наукові матеріали, що включені до програми II Всеукраїнської науково-практичної е-конференції з міжнародною участю «Освіта і виховання в інформаційному суспільстві в умовах воєнного та повоєнного стану».

У виданні висвітлюються актуальні проблеми розвитку освіти України, формування національної солідарності в учнівської та студентської молоді, організації інклюзивного навчання в закладах освіти, підготовки майбутніх учителів початкових класів до роботи в Новій українській школі та педагогів в умовах інформаційних впливів і воєнного стану.

Збірник рекомендований для науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти і всіх тих, хто цікавиться питаннями історії та сьогодення системи освіти.

Відповідальність за автентичність цитат, правильність фактів і посилань, достовірність матеріалів та грамотність несуть автори публікацій.

Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

© Кафедра педагогіки початкової,
інклюзивної та вищої освіти
Рівненського державного гуманітарного
університету, 2024.

Укладання.

© Автори статей, 2024

1. Максимчук В. М. Організація роботи літнього пришкольного табору. Київ: Шкільний світ, 2013. 94 с.
2. Методика виховної роботи в літніх оздоровчих таборах: навч. посіб. / за ред. Є. І. Коваленко. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2012. 179 с.
3. Попова О. Ю. Практика в дитячих оздоровчих таборах : метод. рекомендації. Кам'янець-Подільський: Сисин О. В.: Абетка, 2012. 35 с.

ПРОБЛЕМА СПІЛКУВАННЯ ТА ВЗАЄМОВІДНОСИН З ОДНОЛІТКАМИ В МОЛОДШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ

Леус Ірина Валеріївна,

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
науковий керівник: к.пед.н., доц. Яковишина Т.В.,
Рівненський державний гуманітарний університет

У молодшому шкільному віці спілкування та взаємовідносини з однолітками відіграють важливу роль у формуванні особистості та соціальних навичок у дітей. Проте, разом із тим, цей період може бути складним із соціально-психологічного погляду через різноманітні проблеми, які виникають у процесі спілкування.

Проблемі спілкування та взаємодії дитини з однолітками у молодшому шкільному віці присвячено низку наукових досліджень. У психології минулого століття відзначався принципово новий підхід до дослідження однолітків, що базується на вивченні їхньої ролі в психічному розвитку дитини, аналізу умов формування гуманних відносин між дітьми, з'ясування закономірності впливу на них дорослого.

Метою сучасних досліджень стає визначення функцій спілкування з однолітками, що втрачає дитина, яка росте без товаришів у молодшому

шкільному віці, що набуває, якщо має з дітьми достатні за кількістю та якістю контакти.

В особистісному спілкуванні, за термінологією С. Максименка, і у вчинках, адресованих іншому, природно, більшою мірою виявляються особистісні емоційні відносини. Саме ці відносини стимулюють дитину до встановлення соціального контакту. Створення особливої психологічної атмосфери під час спілкування сприятливим чином позначається на емоційному стані як дорослого, так і дитини, на настрої почуттів та думок, і тим самим, на характер їх дій та вчинків [2].

С. Максименко, М. Заброцький наголошують, що емоційне благополуччя дитини – найбільш важлива умова для повноцінного розвитку. Прийняття, схвалення відкривають дитині можливість для самовираження, прояв індивідуальності дозволяє самоствердитися, сприяє розвитку її впевненості, активності, позитивного самосприйняття та самооцінки. Емоційно-комфортний стан дитини з дорослими та однолітками – показник успішності роботи педагога у вирішенні завдання виховання гуманістичної спрямованості особистості учня, виховання в нього емоційної чуйності, здатності до співпереживання. При особистісному спілкуванні та гуманних вчинках на адресу однолітка можуть мати місце ділові та оціночні відносини, оскільки ровесник, з яким дитина намагається встановити особисте спілкування, зазвичай хороший партнер у грі та високо оцінюється за особистісними та діловими якостями [2].

Додатковою проблемою може бути навчання встановлювати та підтримувати здорові границі у взаємодії з однолітками. Деякі діти можуть стикатися з агресивними або домінантними однолітками, які не поважають особистий простір інших дітей. Це може призвести до конфліктів та навіть наслідків для психічного здоров'я.

Однією із головних причин цих проблем є недостатня розвиненість соціальних навичок у дітей молодшого шкільного віку. Багато з них тільки починають вчитися сприймати і реагувати на соціальні сигнали, розвивати

емпатію та розуміти інші точки зору. Тому важливо, щоб школа і батьки надавали дітям можливість навчатися цим навичкам через різноманітні соціальні ігри, тренінги з комунікації та інші активності.

Одним із виявів міжособистісних взаємовідносин є дружба. Дружба – безкорисливі особисті взаємовідносини між людьми, засновані на любові, довірі, щирості, взаємних симпатіях, загальних інтересах і захопленнях. Обов'язковою ознакою дружби є взаємність, довіра і терпіння. Тобто задоволення всіх цих потреб буде проявом дружби. Коли ж задовольняються лише одна або деякі з цих потреб, то мова йде не про дружбу, а про відносини. Це можуть бути приятельські, товариські, хороші, добрі відносини, але не сам феномен дружби [1].

О. Запорожець виділяв такі види дружніх стосунків:

- духовна дружба – взаємне збагачення і доповнення одне одного;
- творча дружба – обидва друга зберігають свою яскраво виражену індивідуальність. Дружба допомагає творчо доповнювати особистість кожного з друзів;

- буденна дружба може існувати й розвиватися лише за умови безпосередньої територіальної близькості. Друзі обов'язково мають жити поруч, надавати один одному послуги, звертатися по допомогу, ходити разом кудись чи навіть просто розмовляти. Це також можливо при звичайному сусідстві чи спільній праці;

- сімейна дружба характеризується тим, що один у сутності, стає іншому сім'єю. Якщо ж йдеться про подружжя, то це може бути дружба сім'ями [1].

Діти зазвичай зустрічаються з проблемою прийняття себе та свого місця у колективі. Наприклад, деякі діти можуть почувати себе непевно в компанії однолітків, боятися бути відхиленими або не знайти спільну мову з іншими дітьми. Це може призвести до формування комплексів, зниження самооцінки та відчуття самої себе непотрібним [3].

Видатні вчені Б. Грінченко, А. Макаренко та ін., стверджували, що бачитися з друзями корисно для здоров'я. Вся справа у тому, що при частому

спілкуванні підвищується рівень прогестерону, а це сприяє психологічній розрядці та знижує рівень тривоги [1].

Загалом, проблема спілкування та взаємовідносин з однолітками в молодшому шкільному віці вимагає уваги і підтримки як з боку початкової школи, так і з боку батьків. Створення сприятливого середовища для розвитку соціальних навичок та підтримка у вирішенні конфліктів може допомогти дітям подолати ці труднощі та вирости емпатичними і впевненими у собі особистостями.

Список використаних джерел:

1. Виховання дружніх почуттів у дітей / Під ред. Л. Прокошенко, В. Котирло. Київ: Педагогічна школа, 2007. С. 84–156.
2. Максименко С., Заброцький М. Технологія спілкування (комунікативна компетентність вчителя: сутність і шляхи формування). Київ: Главник, 2005. 112 с.
3. Литвиненко С., Ямницький В. Дитина і середовище: проблеми взаємодії. *Гуманітарний вісник Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету ім. Г. Сковороди: Науково-теоретичний часопис*. Переяслав-Хмельницький, 2003. С. 215–220.

ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ

Лоу Кайвень,

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти;

Сойчук Руслана Леонідівна,

доктор педагогічних наук, професор,

завідувач кафедри педагогіки початкової,

інклюзивної та вищої освіти,

Рівненський державний гуманітарний університет

З М І С Т

Necherda Valeriia Borysivna

EFFECTIVE TECHNOLOGIES OF DEVELOPMENT OF
ASSERTIVENESS OF PUPILS OF SENIOR CLASSES _____ 3

Zhou Yicheng

FEATURES OF PROSPECTIVE TEACHERS' PROFESSIONAL
TRAINING IN A HIGHER EDUCATION INSTITUTION _____ 6

Акімов Вадим Юрійович

РОЗВИТОК МЕДІАГРАМОТНОСТІ ЯК ЗАСОБУ ПРОФІЛАКТИКИ
ІНФОРМАЦІЙНОГО НАСИЛЛЯ В УМОВАХ ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ _____ 8

Береговська Наталія Олексіївна

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ І ВИХОВАННІ: РЕАЛІЇ
ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ _____ 11

Боровець Олена Віталіївна

РЕАЛІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ
КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ
ОСВІТИ _____ 15

Ван Їньцзи

ВИЩА ОСВІТА ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ
В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ _____ 18

Верхова Ірина Павлівна

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПАТРІОТИЧНОГО
ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ _____ 20

Власюк Людмила Василівна

ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ГЕЙМІФІКАЦІЇ НА УРОКАХ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ _____ 23

Воронко Денис Анатолійович, Гудовсек Оксана Анатоліївна

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК ОСНОВА
ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ:
НАРОДНІ ТРАДИЦІЇ _____ 27

Євтушенко Олеся Миколаївна

СУТНІСТЬ ДИДАКТИЧНОЇ ГРИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ
НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ _____ 30

<i>Журба Катерина Олександрівна</i>	
ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ: ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ КОНСТУВАЛЬНОГО ЕТАПУ ДОСЛІДЖЕННЯ	33
<i>Іванова Лідія Іванівна</i>	
РУХАНКА ЯК КОМПЛЕКСНА ТЕХНОЛОГІЯ СИСТЕМИ ОЗДОРОВЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	36
<i>Колодич Сніжана Іванівна</i>	
МЕТОДИ РОЗВИТКУ ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	39
<i>Костолович Марія Ігорівна</i>	
ПОЗАКЛАСНА РОБОТА З ГЕОГРАФІЇ ЯК СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ	43
<i>Лапно Віолетта Валеріївна</i>	
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ВИХОВНОЇ РОБОТИ В ЛІТНІХ ДИТЯЧИХ ОЗДОРОВЧИХ ТАБОРАХ	46
<i>Леус Ірина Валеріївна</i>	
ПРОБЛЕМА СПІЛКУВАННЯ ТА ВЗАЄМОВІДНОСИН З ОДНОЛІТКАМИ В МОЛОДШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ	49
<i>Лоу Кайвень, Сойчук Руслана Леонідівна</i>	
ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ	52
<i>Ма Їжун</i>	
СУЧАСНІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	55
<i>Маліновська Наталія Василівна</i>	
ЕЙДЕТИКА ЯК ЗАСІБ ПІДГОТОВКИ ДІТЕЙ ДО ШКОЛИ	58
<i>Михальчук Таїса Миколаївна</i>	
СТВОРЕННЯ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	60
<i>Морін Олег Леонідович</i>	
ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА НА ФОРМУВАННЯ КАР'ЄРНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ	63

Паска Тарас Валерійович, Паска Андрій Валерійович ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ МУЗЕЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ _____	66
Поличева Юлія Володимирівна ДОСВІД ЗАЛУЧЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ США _____	70
Руденко Юлія Олександрівна ПРОЄКТНО-ОРІЄНТОВАНА ФОРМА НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ НАВИЧОК ІНФОРМАЦІЙНОЇ ГІГІЄНИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____	74
Синьчук Оксана Миколаївна, Мартинюк Марина Іванівна ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА _____	77
Сілкова Ельвіра Орестівна ЗАВДАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗМІСТУ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ _____	83
Сміцька Оксана Вікторівна МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ _____	88
Сойко Інна Миколаївна ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-УРОКІВ У МОВНО-ЛІТЕРАТУРНІЙ ОСВІТНІЙ ГАЛУЗІ _____	91
Сойчук Руслана Леонідівна НАЦІОНАЛЬНІ ЦІННОСТІ ЯК ПІДҐРУНТЯ КОНСОЛІДАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ _____	94
Сокол Наталія Валеріївна ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ САМОСТІЙНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ _____	97
Сорочинська Тетяна Адамівна ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ ВІЙНИ _____	100

<i>Толочко Світлана Вікторівна</i>	
ВПЛИВ СУЧАСНИХ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ НА ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ УКРАЇНИ	103
<i>Трейтяк Дмитро Вячеславович</i>	
ПРОБЛЕМА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ПОШИРЕННЯ СЕРВІСІВ ШІ	109
<i>Третьяк Оксана Миколаївна, Сюй Чан</i>	
СУТНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОЇ СПРЯМОВАНOSTІ ПЕДАГОГА	111
<i>У Сянь</i>	
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ СВІДОМОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	115
<i>Хом'як Ольга Анатоліївна, Продан Олена Михайлівна</i>	
ЗАСТОСУВАННЯ ІКТ ДЛЯ НАВЧАННЯ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	118
<i>Чугай Оксана Леонідівна</i>	
LEGO-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ	121
<i>Шостак Анастасія Володимирівна</i>	
ЛІНГВОДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ЗАЙМЕННИКА У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	124
<i>Яковишина Тетяна В'ячеславівна</i>	
МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ СУЧАСНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	127
<i>Яремович Марія Андріївна</i>	
РОЛЬ МЕДІАГРАМОТНОСТІ У ФОРМУВАННІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	133

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА

МАТЕРІАЛИ

**II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ Е-КОНФЕРЕНЦІЇ З
МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«ОСВІТА І ВИХОВАННЯ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ В
УМОВАХ ВОЄННОГО ТА ПОВОЄННОГО СТАНУ»**

15-16 ТРАВНЯ 2024 РОКУ

**ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ВИПУСК: ПРОФ. Р.Л.СОЙЧУК
КОМП'ЮТЕРНА ВЕРСТКА ТА ДИЗАЙН: Л.М.СОЛОВЕЙ**

ВИДРУКОВАНО:

**КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ, ІНКЛЮЗИВНОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ
РДГУ**

ВУЛ. ПЛАСТОВА, 31, КАБ. 02, М. РІВНЕ, 33000

НАКЛАД: 100 ПРИМІРНИКІВ.

ПІДПИСАНО ДО ДРУКУ 14.05.2024 Р.

ДРУК ОФСЕТНИЙ.

УСІ МАТЕРІАЛИ І ДОПОВІДІ КОНФЕРЕНЦІЇ ДРУКУЮТЬСЯ В АВТОРСЬКІЙ РЕДАКЦІЇ.